

En julehistorie

© Claus Tøndering (claus@tondering.dk) – december 1992, revideret marts 2010

Han var ikke særlig stor. Han havde skinnende, brune øjne og et smil der kunne få alle til at le. Han var heller ikke særlig gammel – kun nogle få hundrede år, og det er virkelig meget lidt for en engel. Han hed Ohaviel. Det betyder »Gud er kærlighed«.

Lige nu stod han og kiggede på en stor seddel der var anbragt på en opslagstavle i det nordøstlige hjørne af himmelens slot. Den drejede sig om et vigtigt møde, og den var underskrevet af selveste Gabriel. Ohaviel vidste at Gabriel var en af ærkeenglene, som er de mest betydningsfulde engle.

»Skal du med til mødet?« spurgte en dyb stemme bag ham. Han vendte sig om og fik øje på Rafael.

Rafael var imponerende at se på. Han var høj og kraftig, med et alvorligt ansigt der bar mærker af at have set mere af verden end han egentlig brød sig om. Hans kjortel var hvid og skinnende, og Ohaviel kunne ane de enorme vinger han gemte på ryggen. Men til trods for sit bistre udseende havde Rafael bestemt humor, og det var med et muntert glimt i øjet at han havde spurgt Ohaviel om han skulle med til mødet.

»Neej, jeg er vist ikke inviteret,« svarede Ohaviel genert. »Det ser også ud til at være meget vigtigt – det er Gabriel der har underskrevet det.«

»Har du nogensinde set Gabriel?« spurgte Rafael.

»Nej, det har jeg ikke. Men jeg har hørt om ham – mange gange. Han har vist haft mange vigtige opgaver.«

Rafael så smilende på den lille engel og sagde så: »Ved du hvad, hvis du kan sidde stille og rolig og lade være med at forstyrre os andre, kan du godt få lov til at komme med.«

Ohaviel troede ikke sine egne ører. »Er det rigtigt? Må jeg virkelig?« udbrød han. Rafael nikkede smilende.

Mødet skulle finde sted i lokale F3-21. Det betød det enogtyvende lokale på tredje etage i fløj F af himmelens slot. Ohaviel havde set at det skulle foregå klokken 11 den følgende dag, men allerede en halv time før mødet stod han uden for døren og ventede.

Fem minutter før mødet skulle begynde, kom englene strømmende. Der var store engle og smukke engle i mange forskellige dragter. Der var både nogle der lignede mænd, og nogle der lignede kvinder. Der var engle der var hvide eller brune eller rødlige i ansigtet. Men alle havde de den stråleglans over sig som de normalt skjuler når de færdes iblandt os på jorden.

Ohaviel listede sig ind og fandt en stol i det fjerneste hjørne.

På slaget 11 trådte Gabriel ind ad døren. Ohaviel var ved at falde ned af stolen da han så ham. En mægtig engel med en glans af uhyre myndighed. Da han gik gennem værelset, var det som om solen selv kom vandrende. Alle rejste sig som hilsen.

»Goddag alle sammen,« begyndte han mens han anbragte sin laptop på bordet og sluttede den til den projektor der hang ned fra loftet. »Sæt jer bare ned.« Han stillede sig for enden af bordet, og alles øjne rettedes imod ham.

»Jeg vil gerne byde jer velkommen til dette vigtige møde.« Gabriel talte med lange ophold mellem hver sætning, hvilket gav hans ord en ekstra vægt. »Jeg har bestilt kaffe og kage, men det kommer først om et kvarters tid. De har så travlt nede i kantinen. Der er også bestilt en sodavand til vores unge ven.« Gabriel nikkede i retning af Ohaviel, som forlegen prøvede at gøre sig så lille som mulig. Så havde Rafael altså orienteret de andre om at han ville være til stede.

»Dagsordenen ser således ud,« fortsatte ærkeenglen, idet han tændte for projektoren, og den første slide tonede frem. Han greb en pegepind og pegede på lærredet. »Vi har to væsentlige punkter at diskutere. For det første skal vi fremkomme med en plan der kan skaffe Josef og Maria fra Nazaret til Betlehem. Og dernæst skal vi have nedsat et PR-udvalg, som skal planlægge annonceringen omkring chefens søns fødsel.«

Gabriel vendte sig mod de forsamlede. »Lad os tage det første først. Jeg må hellere lige ridse situationen op: Som I alle ved, var jeg for ca. syv måneder siden i Nazaret, hvor jeg fortalte en ung pige ved navn Maria at chefen havde udset hende til at blive mor for sin søn. Hun er nu syv måneder henne, og i løbet af et par måneder skal hun altså nedkomme. Chefen har selv fastsat fødselsdagen til at være...« Gabriel kiggede på sine notater. »... natten mellem den 24. og den 25. december.

Der er imidlertid et problem. For godt 700 år siden lod chefen nemlig profeten Mika sige disse ord.« Gabriel skiftede til den næste slide i præsentationen, og Mikas gamle profeti blev vist på lærredet.

»'Du, Betlehem, Efrata,'« læste han, »'du er lille blandt Judas slægter. Fra dig skal der udgå én som skal være hersker i Israel; hans udspring er i fortiden, i ældgamle dage.'

Som I ser: Messias skal fødes i Betlehem. Han mor og plejefar er i Nazaret. Vores opgave er at skaffe dem til Betlehem så de er dér natten mellem den 24. og 25. december.« Gabriel lod sit blik glide ud over forsamlingen. »Er der nogen der har nogen forslag?«

Der var nogle øjeblikkes tavshed, så var der en engel med stort, brunt skæg der sagde: »Kan vi ikke bare sørge for at de får lyst til at tage af sted på en lille rejse?«

»Det nytter ikke noget,« svarede Gabriel. »Josef er en ansvarsbevidst mand. Han kunne ikke drømme om at rejse de 150 kilometer fra Nazaret til Betlehem med en højgravid kvinde bare for sin fornøjelses skyld. Det bliver nødvendigt med en tvingende grund for at få ham til at rejse.«

»Har de ingen slægtninge i Betlehem som kan sende bud efter dem?« var der en anden der spurgte.

»Desværre nej. Ingen af deres nærmeste pårørende bor dér i nærheden.«

Der kom flere forslag på bordet, men ingen af dem var brugbare.

»Vi kan selvfølgelig bare lade chefen flytte dem,« sukkede Rafael til sidst. »Sådan, I ved, tage dem og flytte dem.« Han viste med hånden hvordan.

»Du ved hvor nødtigt han gør den slags,« Gabriel slog beklagende ud med armene. »Han foretrækker langt at tingene sker ved naturlige midler.«

En lang tavshed sænkede sig over forsamlingen. Endelig udbrød en engel med et smukt, brunt kvindeansigt: »Jeg har det! En folketælling.«

De andre så spørgende på hende. »Jo, ser I,« forklarede hun. »Romerne har en skik med at ved folketællinger skal alle vende tilbage til deres fædreneby. Både Maria og Josef er af Davids slægt, så når der er folketælling, skal de tage til Betlehem for at blive talt.« Hun så begejstret rundt på de andre.

»Glimrende!« udbrød Gabriel efter få sekunders pause. »Glimrende! Hvordan arrangerer vi det?«

»Hvem giver ordrer til folketællinger?« var der én der spurgte.

»Som regel er det kejseren,« svarede den brune engel. »Jeg vil tro at vi kan nå at sætte det hele i værk inden for den tidsfrist vi har.«

»Hvilken engel har ansvar for kejser Augustus?« spurgte Gabriel.

»Det er Hajjel,« svarede Mikael, der sad til højre for Gabriel. »Han har et vanskeligt job, for Augustus er ikke nem at håndtere. Men jeg tror ikke han vil have problemer med at få ham til at lave en folketælling.«

»Godt. Vil du give ham besked, Mikael?« Mikael nikkede.

»Overser vi ikke noget?« spurgte en rødhudet engel der sad lige ved siden af Ohaviel. »Hvis der bliver folketælling, vil det ikke være til at komme til for folk i Betlehem. Hvor i alverden skal Maria og Josef overnatte?«

»Ja, det er rigtigt.« Gabriel nikkede eftertænksomt. »Kan du ikke prøve at arrangere et eller andet, Uriel?«

Den rødhudede engel, som åbenbart var Uriel – Guds lys – svarede: »Jo, jeg sørger for en plads. Der ligger en enkelt fornem villa i Betlehem, jeg vil sørge for at de kan bo dér.« Han tøvede lidt. »Jeg må hellere gøre det med det samme,« sagde han og rejste sig. Uriel var en utålmodig sjæl.

I døren var han lige ved at støde ind i kantinedamen, der kom med et rullebord med kaffe og kager. Hun smilede venligt til ham, rullede sit bord ind i mødelokalet og gav sig til at fordele kaffekopper, termokander og kager på bordet.

»Hvilken slags sodavand vil du helst ha'?'« spurgte hun hviskende Ohaviel.

Han tænkte sig lidt om. »Øh, en cola,« sagde han forsigtig.

Kantinedamen smilede. »Sidste halvdel af det 20. århundrede.« Hun fandt en flaske frem. »En god årgang.«

Kaffen blev skænket og fadene gik rundt.

Gabriel tog atter ordet: »Næste punkt på dagsordenen: Vi skal have nedsat et PR-udvalg. Når chefens søns fødsel finder sted, skal vi sørge for at det bliver forkyndt for menneskene.«

»Jeg synes vi skal have noget korsang,« udbrød den brune engel med kvindeansigtet igen. »Det er så smukt.«

»Ja, det bør vi,« sagde Gabriel. »Men vi bør også have en eller anden form for officiel meddelelse. Noget i stil med: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Messias, Herren. Nå, det skal jeg nok finde ud af. Ved du hvad, Bakael,« fortsatte han henvendt til den brune kvinde, »kunne du ikke arrangere koret? I må godt trække på mig når talen skal holdes.«

»Det skal jeg nok,« svarede Bakael. Hun tænkte sig lidt om, så sagde hun: »Hvem skal vi synge for? Hvem er målgruppen for vores reklame?«

Før Gabriel kunne svare, gik døren op, og Uriel kom farende ind. Han var helt forpustet og så noget rystet ud.

»Hvad er der sket?« spurgte de andre.

»Jeg rendte ind i chefen,« svarede Uriel og tog sig en slurk af den kaffekop han fik rakt, »så jeg fortalte ham om vores plan med folketællingen.«

»Kunne han ikke lide den?« spurgte Gabriel.

»Jo, han synes den var fortræffelig. Næh, det var indkvarteringen han ikke brød sig om.«

»Var villaen ikke fin nok?« spurgte en høj engel med blå øjne.

»Ha!« svarede Uriel. »Fin nok? Tværtimod! Den var for fin.«

»For fin?«

»Ja. Jeg fik indtryk af at det passede ham glimrende at der ville være så fuldt af mennesker i Betlehem. Han foreslog at vi kunne lade Maria og Josef overnatte i en stald.«

»En stald!?» Næsten alle englenerne stirrede målløse på Uriel. Kun Gabriel stod og strøg sig tænkssom over hagen.

»Jeg burde have vidst det,« mumlede han. »Jeg kunne have sagt mig selv at den villa ikke ville passe ham. Hm.«

»Hvad har du så gjort, Uriel?« blev der spurgt.

»Ingenting,« svarede han. »At byen bliver fyldt op, går helt af sig selv. Og stalde er der nok af.«

Der blev mumlet nogen tid over bordet; så bankede Gabriel i bordpladen for at skaffe ro. »Okay,« sagde han. »Vi er ved at få fod på det her. Bakael, du arrangerer koret og det øvrige PR-arbejde. Hmm... Du spurgte hvem der skulle reklameres over for. I lyset af hvad Uriel lige har fortalt, tror jeg vi skal finde nogle ganske almindelige, jævne folk. Landarbejdere, hyrder, den slags.«

Bakael noterede.

»Er der nogen der har noget under 'eventuelt'?« spurgte Gabriel og kiggede sig omkring. »Det lader ikke til at være tilfældet. Så siger jeg tak for nu og god arbejdslyst.«

Alle rejste sig. Gabriel forlod lokalet, og de andre sivede ud efter ham.

Rafael blev tilbage og vendte sig mod Ohaviel, som stadig sad på sin plads.

»Nå, var det spændende?« spurgte han.

»Ih, ja,« skyndte Ohaviel sig at svare. »Måske lidt kedeligt ind imellem, men det er da vældig spændende med det barn der skal fødes.«

»Hvis du spørger Bakael, tror jeg godt du må være med i englekoret der skal synge ved fødslen.«

»Tror du virkelig?! Det ville være herligt!« Ohaviel sprang op af begejstring, glemte helt sin generthed og styrtede ud ad døren for at finde Bakael.

De næste uger gik med hektisk aktivitet. Mikael havde umiddelbart efter mødet sendt en mail til Hajjel for at bede ham om at få kejser Augustus til at udskrive en folketælling. Men allertravlest havde Bakael det, for hun skulle indøve en ny melodi med englekoret, og ikke mindst den lille nyankomne Ohaviel krævede en del træning.

Også på jorden var der travlt. Det var ikke nogen simpel sag at få en folketælling stablet på benene, og da slet ikke med kun to måneders varsel. Augustus havde været meget opsat på at få et resultat hurtigst muligt, og han havde insisteret på at folketællingen skulle være undervejs i løbet af december. »Gad vide hvad der er gået af ham?« funderede kejserens embedsmænd, som havde fået den vanskelige opgave at få hele det bureaukratiske maskineri til at fungere.

I Nazaret fik Maria og Josef besked om at de skulle tage til Betlehem for at blive talt. Josef var bekymret. »Jeg bryder mig ikke om det!« sagde han. »Du kan nedkomme hvad dag det skal være nu.« Men der var ikke noget at gøre. Kejsers ord var lov, og kejseren havde bestemt at nu skulle alle vende hjem til den by deres slægt stammede fra, for at blive talt.

Den 24. december var stemningen i hele himmelens slot fuld af spændt forventning. Koret havde generalprøve på deres sang, Gabriel gik og øvede sig på sin tale, og fra Josefs og Marias skytsengle indløb der regelmæssige bulletiner om hvorledes de var ved at nærme sig byen.

En overgang så det ud som om en væsentlig del af planen var ved at gå i vasken. Der var nemlig et værelse ledigt på en kro i byen, og det var kun takket være en hurtig indsats fra en vågen engel at man fik belagt også den soveplads.

Klokken kvart i ti om aftenen ankom Maria og Josef til Betlehem. Josefs humør faldt flere grader da det gik op for ham at det eneste sted de kunne komme til at sove var i en stald, og helt galt blev det da Maria så begyndte at få veer. Men der var lunt og tørt i stalden, og hundreder af engle stod vagt om dem.

Så skete det.

Et barns vræl gennembrød nattestilheden. Guds søn var født.

På en mark uden for byen sad nogle hyrder og holdt nattevagt over deres får. Pludselig stod Gabriel foran dem, strålende, lysende, fuld af herlighed. Hyrderne blev skræmt fra vid og sans, men Gabriel sagde: »Frygt ikke! Se, jeg forkynder jer en stor glæde, som skal være for hele folket: I dag er der født jer en frelser i Davids by; han er Messias, Herren. Og dette er tegnet I får: I skal finde et barn som er svøbt og ligger i en krybbe.«

»Nu!« hviskede Bakael. Og med ét eksploderede himmelen i en symfoni af lys og toner. Og englekoret sang.

»Ære være Gud i det højeste og på jorden fred med mennesker, som har hans velbehag!« lød det fra hundreder af englestruber.

Ohaviel sang med af fuld hals. Han behøvede ikke længere tænke på at gøre det godt. Det gik helt af sig selv. Hans glæde over at være med overvældede ham, og sangen flød fra hans læber så han ikke havde kunnet standse den, selv hvis han havde villet.

Da sangen var slut, vendte næsten alle englene tilbage til himmelen. Næsten alle. Ohaviel kunne ikke få sig selv til at forlade denne herlige plet på jorden. Og da hyrderne sagde: »Lad os gå ind til Betlehem og se det som er sket, og som Herren har forkyndt os,« listede Ohaviel efter dem. Han skjulte sin herlighedsglans så de ikke kunne se ham, og fulgte forsigtigt med dem.

Oppe i himmelen stod Rafael og talte med Gud.

»Jeg gjorde alt det du bad mig om, Herre,« sagde han. »Jeg fik Ohaviel med til mødet, jeg fik ham med i himmelkoret, og jeg sørgede for at Bakael lod ham blive tilbage på jorden. Men du har endnu ikke fortalt mig hvorfor jeg skulle arrangere det.«

»Vent og se,« svarede Gud. »Jeg har planer for med den lille Ohaviel.«

Nu var hyrderne nået frem til stalden. Forsigtigt, ærbødigt gik de indenfor og faldt på knæ. Ohaviel sneg sig også ind. Da han så barnet, den levendes Guds søn, ligge i krybben, var det som om han sprængtes af fryd og glæde. Han kunne ikke holde sig skjult længere. Som en raket strøg han opad, strålende og herlig. Hans begejstrings lys voksede og voksede, og som en strålende stjerne blev han stående på himlen over stalden i Betlehem og forkyndte at her var Jesus født. Og langt, langt borte, østpå, blev hans lys set af tre vise, gamle mænd.